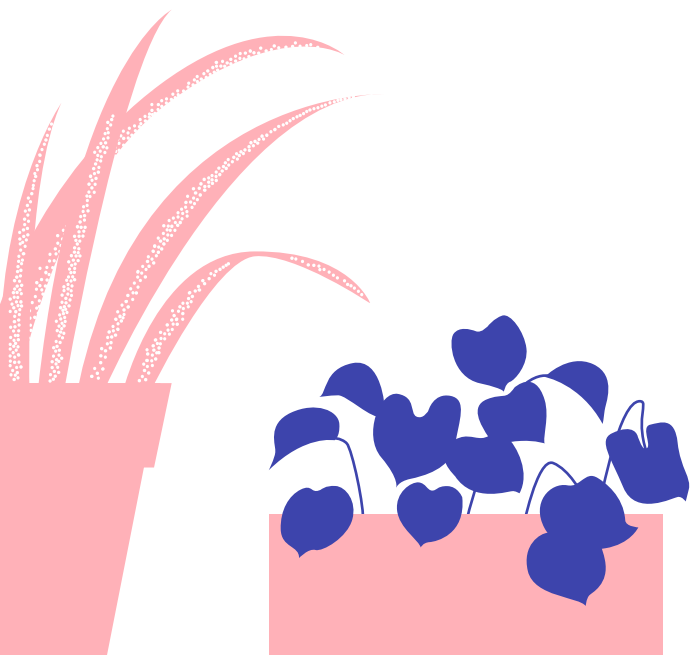

Kdo jsou třetí rodiče a jak žijí

20

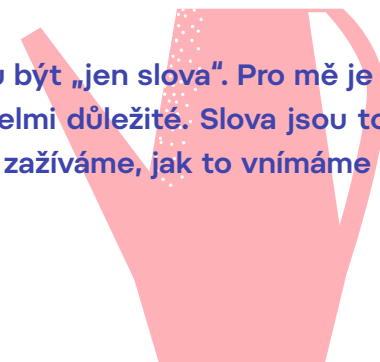
21

V roce 2013 jsem se osudově zamilovala do úžasného muže. Jmenuje se Jakub a má dvě děti z předchozího vztahu, holčičku Áju a chlapečka Šimona. Když jsem je poznala, bylo dětem osm a deset let. Ještě v téže roce jsme se s Jakubem sestěhovali dohromady a děti s námi začaly pobývat čtyři dny z každých čtrnácti. Tato frekvence trvá dodnes, jen ty čtyři dny se zkrátily na víkend. V létě spolu trávíme většinou dva týdny.

Když jsem zjistila, že má role v nové rodině není úplně jednoduchá a samozřejmá, rozhodla jsem se zjistit na internetu, co k tématu říkají odborníci. Hned však následovalo zjištění, že vlastně nevím, jaká slova mám do vyhledávače zadat. Nevlastní matka? Macecha? Teta? Žena od muže s dětmi? Vůbec jsem nemohla přijít na to, jak se jmenuje to, co žiji. Chybějící slovo bylo jedním z prvních prázdných míst, které jsem v této oblasti objevila. *Macecha, nevlastní matka, stepmother, belle-mère, Stiefmutter* — všechno jsou to slova s negativními emocemi. Evokují postavu z pohádek, co vyžene nevlastní děti z domu nebo jim alespoň dá tu nejšpinavější práci.

Slova, slova...

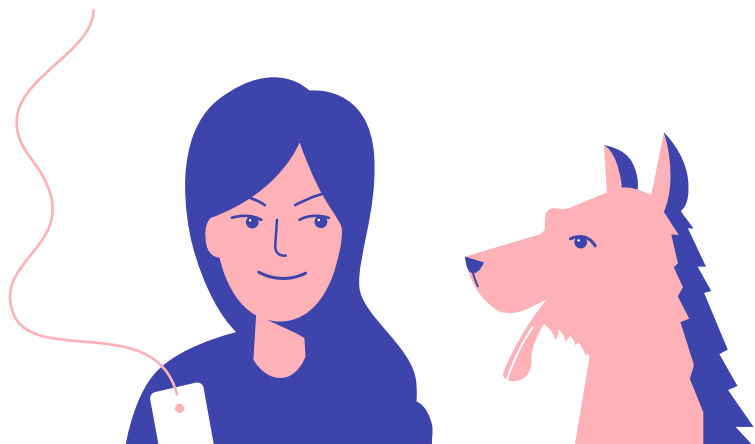
Pro někoho to mohou být „jen slova“. Pro mě je pojmenování rolí v rodině velmi důležité. Slova jsou totiž přímo spojena s tím, co zažíváme, jak to vnímáme a co si o tom myslí okolí.

Znáte také tuto situaci? Vaše nevlastní dítě si přivede domů kamarády a představuje jim rodinu: „*To je táta, to je moje velká sestra, to je moje malá ségra a to je... eee...*“ Hádejte, kdo je „*eee...*“! Ano, hádáte správně. Jsem to já, jste to vy. Místo „*eee*“ se může objevit o něco lepší: „*To je Marie.*“ Nebo o něco horší: „*To je moje macecha.*“ V takových chvílích nejlépe vidíte, jak ta správná slova chybí. Co mají děti říci? Jak vás představit? Jak se to zatraceně jmenuje? Nakolik jiná by byla následující situace: „*Tohle je můj táta, to jsou moje sestry a tohle je moje báječná...*“ Máte to slovo? Dejte vědět a uvedeme ho do praxe!

Pokud chceme, aby naše role třetího rodiče byla uznávána jako plnohodnotná a okolí se na ni dívalo s respektem, musíme změnit buď samotná slova, nebo vnímání jejich významu. Pojdme začít tím, že si budeme uvědomovat,

VCERA TO BYLO MOC MILY. VE STREDU MAM DETI, CO CTVRTEK?

22

23

jak o sobě, svých nevlastních dětech a své rodině mluvíme. A snažme se používat takové výrazy, které odráží náš záměr, tedy aby v naší rodině bylo všem jejím členům dobře.

Třetí rodič

Mně se změnil osobní (a nečekaně i profesní) život, když jsem přišla na termín „*třetí rodič*“. Napadlo mě to jednou ve vlaku po rozhovoru s kamarádkou a já věděla, že je to ono. Konečně pojmenování, které je neutrální a zároveň vyjadřuje mou pozici v rodině. Třetí rodič se v mém okolí rychle ujal a dnes, když mluvím s ostatními nevlastními rodiči, používají ho zcela přirozeně. Na svých známých vidím úlevu, když mohou říci: „*Já jsem také v roli třetího rodiče!*“ Místo: „*Jsem macecha,*“ nebo „*Jsem nevlastní matka...*“

Komponovaná rodina

Podobně to máme i s pojmenováním celé naší rodiny. Sešívaná? Patchworková? Slepená? Mně osobně nevyhovuje ani jedno z těchto slov. Nechci být součástí rodiny, která je poskládaná z nějakých starých kousků. Proto jsem zavedla termín „*komponovaná rodina*“. Každý samozřejmě cítíme význam slov trochu jinak. Je jen na vás, co si vyberete a jak svoji rodinu i svou roli v ní budete nazývat.

Bonusové děti

Celá problematika pojmenování v komponované rodině se v neposlední řadě dotýká i našeho vztahu s nevlastními

děťmi. Ano, jsou ne-vlastní, takže něco v nás okamžitě nastartuje obranné či jiné mechanismy, protože máme v pudech, že co není naše, je cizí a neznámé, a může být tudíž obávané a rizikové. Pokud chceme mít se svými nevlastními dětmi dobrý vztah, musíme pro ně najít pojmenování, které je zahrne do našeho vlastního teritoria. Když máme děti v rodině více, můžeme říci třeba: „Letos jedeme k moři se všemi našimi dětmi.“ Nebo když představuji známým dítě svého partnera, můžu říci například: „To je moje bonusová dcera Anička.“ Zkuste si najít svá vlastní slova a sledujte, co jejich používání dělá s vašimi pocity, jak na ně reagují děti a zda se odráží v celkové atmosféře celé rodiny. Já zde používám termín, který kolegyně našla v němčině a máme ho s třetími rodiči nejraději — „bonusové děti“.

24

Jednou v pátek jsem si vysloužila privilegium vyzvednout Adama ze třídní rozlučky se školním rokem a odvézt ho k prarodičům. Po dlouhém loučení se všemi zúčastněnými jsme konečně mohli vyrazit. U brány nás zastavil Adamův spolužák Tomáš. Kluci se spolu loučí, když se najednou Tomáš ptá: „To je kdo?“ a měří si mě i moje těhotné břicho ostřížím pohledem. Adam neodpovídá. Ve snaze přerušit rozpačité ticho říkám: „Adámku, Tomík asi chce vědět, kdo jsem já, vid’?“ Chlapeček se rozzárí a radostně přikyvuje. Adam se hluboce zamyslí. Pak zazní verdikt. „To je moje macecha.“ Tuhnou

25

mi rysy, v hlavě to šrotuje, tohle pojmenování jsem po šesti letech péče nečekala. Před očima mi nabíhají scény z pohádek — Popelčina macecha, nevlastní matka Sněhurky, všechno to jsou pěkné mrchy. Přemýšlím, jak z toho vybruslit. Tomáš na mě valí oči, asi se mu ty pohádkové macechy taky promenují před očima jedna po druhé. Začínám se smát. „No, Tome, já jsem totiž ta úplně nejzlejší a nejděsivější macecha na světě. Vid’, Adame?“ snažím se zapojit synátora. Tomovi to evidentně šrotuje dál. Chvilí je ticho. Pak se nejistě zeptá: „A neměla byste mít koště?“ To už se směju na plné kolo a pronáším, že koště mám, ale jen plastové a ven ho moc nenosím. Tomáš radostně přikyvuje, usmívá se a vypadá, že ho odpověď uspokojila. Loučíme se a odcházíme.

Setkání jsme sice zakončili vesele, ale mně úplně do smíchu nebylo. Upřímně řečeno mě dost mrzelo, že mě nevlastní synek nazval „macechou“. A zároveň vím, že neměl moc na výběr. Jeho kamarád se neptal na mé jméno, ale na mou roli v rodině. Co měl tedy říci? Jak by se nám oběma ulevilo, kdyby existovalo nějaké hezké pojmenování pro mou roli třetího rodiče, které by mohly používat i děti.
Aneta

Není třetí rodič jako třetí rodič

Tři roky jsem žila v komponované rodině v roli třetího rodiče bez vlastních dětí. Ačkoli jsem se snažila svou roli uchopit, pochopit a žít tak, aby mi v ní bylo dobře, stále se opakovaně dostával pocit zvláštního napětí, když u nás byly partnerovy děti. Napětí ve vzduchu, které se nedalo moc dobře popsat, ale bylo tam. Změnilo se to ve chvíli, kdy se mi narodila dcera. Od té doby jsem získala kotvu v rodině a děti zase jasnou odpověď, proč tam vlastně jsem. Od narození Elly jsem pro své bonusové děti matkou jejich sestry, ony jsou zase pro mě sourozenci mé dcery. Detail? Myslím, že ne. Konečně pouto, které dává smysl a jasnou roli všem v naší pětičlenné komponované rodině. A ono zmiňované napětí? Rozplynulo se...

Na první pohled vypadá role třetího rodiče ve všech rodinách stejně. Je to člověk, který žije s partnerem, jenž má děti z předchozího vztahu. Tyto děti jsou pro něj dětmi nevlastními. Taková situace vytváří mnoho otazníků, nejasností a potenciálně konfliktních situací. Má se třetí rodič nějak zapojovat do výchovy? Jak se má vypořádat s tím, když ho nevlastní dítě nemá rádo? Jak by měl komunikovat s bývalým partnerem (prvním rodičem dětí) na společných akcích? Jak může říci partnerovi, že se mu jeho děti zdají nevychované? Zdálo by se, že všichni třetí rodiče si kladou stejné otázky a musí čelit stejným výzvám. Když se však komponovaným rodinám podíváme trochu pod pokličku, zjistíme, že role třetích rodičů

26

má různé odstíny a liší se podle toho, v jaké situaci se nachází celá rodina.

27

Pokusím se zde nastínit základní typy nevlastních rodičů, s cílem pomoci třetím rodičům zorientovat se v jejich aktuální životní situaci. Zároveň si jsem vědoma toho, že typologie nikdy nemůže postihnout všechny nuance reality. Ta je vždy barvitější a komplexnější, než jak vypadá na papíře. V prožívání role třetího rodiče určitě záleží i na tom, jak jsou nevlastní děti staré, zda jsou ve střídavé péči nebo přijíždí jen na víkend. Dále zda nový partnerský vztah přímo navázal na ten, ve kterém děti žily s oběma vlastními rodiči, nebo zda byla mezi rozvodem (rozchodem) a novým vztahem třeba několikaletá pauza. V neposlední řadě samozřejmě vstupují do hry osobní dispozice a pohled na svět — bere třetí rodič svou novou situaci spíše jako dobrodružství, nebo jako něco, co musí nějak „přežít“? To vše je potřeba při pokusu o nalezení typologie třetích rodičů brát v potaz.

Třetí rodič bez dětí

Troufám si tvrdit, že tato pozice je ze všech možných variant nejtěžší. Třetí rodič má totiž v nové rodině ukotvení pouze ve vztahu k partnerovi. Nemá vlastní děti, nemá tedy ani roli rodiče, která by mu dávala jasné místo v rodině. A vzhledem k tomu, že role třetího rodiče je zatím v českém prostředí jen minimálně popsána a velmi málo doceňovaná, nachází se takový člověk ve velkém vzduchoprázdnu plném otázek, nejistot a potenciálních konfliktů. Tento typ nevlastního rodiče je také nejvíce

vystaven ztrátě vlastního způsobu života, který měl dříve. V rodině se totiž mnoho věcí přizpůsobuje dětem a zaměřuje na uspokojení jejich potřeb (kdy budeme jíst, kam pojedeme na výlet, na co se budeme dívat v televizi apod.). Když jde o naše vlastní děti, připadá nám to přirozené. Když to však naše děti nejsou, musíme potlačovat své vlastní potřeby, abychom vyhověli potřebám dětí a partnera.

Velkou výzvou pro tento typ nevlastního rodiče je tak rovnováha mezi uspokojením jeho vlastních potřeb (koníčky, víkendový program, kamarádi apod.) a potřebami ostatních členů rodiny.

Třetí rodič, jehož dítě se narodí až v komponované rodině

Tento třetí rodič se nacházel nejdříve v situaci popsané výše. Teď se mu však narodilo dítě, stal se matkou nebo otcem, a jeho postavení v rodině se mění. Tam, kde dříve bylo prázdné místo, se nyní odvíjí pomyslné klubko, které teď neviditelnou, avšak důležitou nití spojuje třetího rodiče, jeho partnera i jeho děti. Třetí rodič už není osoba, ke které nevlastní děti neví, jak se chovat. Jeho úkol je jasný — je rodičem jejich sourozence. A ony jsou zase sourozenci jeho dítěte. Toto nové postavení přináší také nové výzvy.

Pro třetího rodiče tohoto typu je výzvou hlavně srovnávání vlastních a nevlastních dětí, jiné styly výchovy a hodnotové žebříčky, (ne)upřednostňování vlastního dítěte před nevlastním.

28

29

Třetí rodič, který vstupuje do nové rodiny již se svým dítětem (dětmi)

Tato role je na rozdíl od předchozích dvou typů vyrovnanější, když na pomyslnou miskou vah položíme to, co si kdo do nového vztahu přináší. Oba partneři mají za sebou rozvod (či rozchod) a oba mají dítě (či děti). Oba také dobře znají roli rodiče, a mohou se tak lépe vžít do chování partnera vůči jejich dětem. (Co se zdá třetímu rodiči bez dětí jako rozmazlování, může třetí rodič s dětmi vnímat jako vyjadřování lásky, protože to má s vlastními dětmi podobně.) Na druhou stranu tito třetí rodiče musí více komunikovat a organizovat, neboť „ve hře“ jsou dva bývalí partneři a více dětí s četnými a různými individuálními potřebami.

Výzvou pro tento typ třetího rodiče je vyrovnat se s odlišnými způsoby výchovy u sebe a u partnera, s pocity žárlivosti na nevlastní děti či pocity ohrožení vlastního dítěte některým z nevlastních. Musí se také srovnat s tím, že láska k vlastnímu dítěti bude vždy silnější než k nevlastnímu. A konečně může mít i zlost na partnera, pokud se k jeho dětem chová jinak, než by si třetí rodič přál.

Třetí rodič-muž

Specifickou situaci v roli třetího rodiče vytváří také to, zda jste žena či muž. Postavení třetího rodiče-muže je jiné už tím, jak ho vidí okolí. Velmi často je to obraz sympatáka, který je tak úžasný, že poskytuje oporu a záze- mí nejen své ženě, ale také jejímu dítěti, které před tím muselo částečně vyrůstat bez tatínka. Vnitřně tak může

muž vstupovat do role třetího rodiče s obrazem hrdiny, který zachránil ženu v nesnázích. A to je úplně jiná startovní pozice, než u žen, které bývají často okolím vnímány jako ty, co se podílely na rozpadu předešlé rodiny či dokonce muže k rozvodu „dotlačily“. Co se týká situace třetího rodiče-muže v nové rodině, má od něj jeho partnerka tradičně tato očekávání: finanční zajištění, doplnění (a někdy i nahrazení) role otce, „pevnou mužskou ruku“ (stanovování hranic ve výchově, učení specificky mužským dovednostem apod.). Naopak od něj většinou neočekává, že by nevlastní děti objímal a utěšoval je nebo jim vařil a uklízel po nich.

Výzvou mužů v roli třetího rodiče často bývá zvládnout náročnost situace, kdy — vzhledem k tomu, že většina

30

**VYCHOVÁVAT CIZÍ DĚTI,
TO NENÍ, HOLČIČKO,
ŽÁDNÁ LEGRACE**

MAMI!

31

dětí je v ČR po rozvodu (rozchodu) rodičů stále svěřována do péče matky — tráví s nevlastními dětmi pod jednou střechou většinu dní v měsíci, nebo minimálně každý druhý týden. Musí také vybalancovat vlastní potřeby s očekáváními partnerky ohledně výchovy dětí a finančního zajištění rodiny.

Třetí rodič-žena

Na rozdíl od třetích rodičů-mužů je třetí rodič-žena často vnímána okolím jako ta, co rozvrátila předešlou rodinu a muže z ní odvedla. Tento předsudek nemusí na ženu příliš doléhat, pokud ho nesdílí její nejbližší okolí, ale ve většinové společnosti často existuje. Navíc pokud na začátku nového vztahu stál utajený poměr se zadaným mužem, pak se často žena potýká s výčitkami svědomí, i když zodpovědnost za rozpad vztahu mají samozřejmě především partneři, kteří v něm žili. Partner pak většinou očekává, že nová žena nahradí tu předchozí a v partnerské rovině ji ještě předčí. Často počítá s tím, že převezme také roli matky, včetně například utěšování dětí v náročných emočních situacích, a mnohdy čeká i to, že převezme „ženské práce“ a starost o domácnost.

Výzvou pro třetího rodiče-ženu bývá vnitřně se vyrovnat s tím, že nevlastním dětem nemůže poskytnout to samé, co vlastním, a že tento fakt neříká nic o tom, zda je dobrá či špatná nevlastní máma. U vlastních dětí funguje mateřský pud, vědomí obrovské lásky a touha starat se a pečovat. U nevlastních dětí je to jinak. Většinou věci se musíme postupně učit, včetně toho, že naší

povinností není nevlastní děti milovat, ani o ně vždy a za všech okolností pečovat. Může se tak díť, ale pouze pokud je to v souladu s naším vnitřním prožíváním a v rámci partnerské dohody.

Třetí rodič a dítě, jehož původní rodič nefunguje, nebo zemřel

Tato role je velmi specifická a méně častá. Od ostatních výše popsaných se liší v tom, že se nejvíce blíží nahrazení původního rodiče, a to jak v roli výchovné a pečovatelské, tak v poskytování emoční podpory. Tento typ třetích rodičů se blíží adoptivním rodičům, u kterých by jistě našli mnoho inspirace. I zde, stejně jako u všech ostatních kategorií třetích rodičů, však platí, že roli náhrady za původního rodiče na sebe třetí rodič bere vědomě a dobrovolně. A také, že tuto roli může naplnit tak, jak potřebuje. Pokud totiž dítě má alespoň jednoho biologického rodiče, stále leží plná zodpovědnost za výchovu a péči o dítě na něm.

Výzvou tomuto typu třetího rodiče se stává právě to, do jaké míry chce být náhradním rodičem, aniž by ztratil sám sebe. Dále, pokud má vlastní děti, jak skloubit stoprocentní nasazení při výchově vlastních dětí s velmi náročnou rolí náhradního rodiče. A v neposlední řadě se musí smířit s tím, že ačkoli do nevlastního dítěte hodně investuje, může být dítě v dospělosti úplně jiným člověkem, než by očekával. V krajním případě s ním dítě dokonce může omezit nebo zcela přerušit kontakt. I s touto možností je lepší počítat již dopředu.

32

Komponovaná versus klasická rodina

V každé rodině jsou vztahy někdy komplikované a každý, kdo má děti, ví, že výchova je občas tvrdý oříšek. Nicméně pokud je vlastní rodičovství velkou výzvou k osobnímu rozvoji, při kterém se toho musíme o sobě hodně naučit, abychom obstáli se ctí a duševním klidem, pak u nevlastního rodičovství je toho k překonání mnohem více. Tato kapitola je proto určena nejen třetím rodičům, ale také všem, kteří žijí v klasické nukleární rodině a nejde jim na rozum, co to s těmi nevlastními dětmi pořád řešíme.

Představme si, že bychom vedle sebe dali dvě rodiny: klasickou nukleární a komponovanou. Na první pohled vypadají stejně... Máma, táta, děti. Snad jen těch dětí může mít komponovaná rodina o něco více. Kdybychom nějaký čas s těmito rodinami žili, zjistili bychom, že komponovaná rodina zažívá všechny radosti a strasti běžné rodiny, k tomu si však nese pár kilo v baťůžku navíc.

Fáze bezstarostné zamilovanosti rodičovského páru v komponované rodině chybí, nebo je minimální. Klasická rodina zpravidla stojí na partnerském vztahu, který začíná fází zamilovanosti, u které ještě nebyly žádné děti. Partneři měli třeba i několik let na to se poznávat, zažívat krásné chvíle a moc toho neřešit. Ty „velké starosti“ většinou přichází až se založením rodiny. V komponované rodině, vzhledem k přítomnosti dětí, přichází velké starosti většinou hned. Partneři jsou sice také zamilovaní,

33

ale fáze, kdy mohou být jen spolu, cestovat, chodit na rande apod. většinou chybí, nebo trvá jen pár měsíců.

V komponované rodině se vše děje rychleji. Tím, že člověk do nové rodiny vstupuje většinou již ve zralejším věku a často s dětmi, rodinné procesy se urychlují. Již po několika měsících například poznáme i stinné stránky partnera, protože v rodině s nevlastními dětmi se od samého začátku dostáváme do náročných situací. Na druhou stranu o to rychleji poznáme i jeho pozitivní stránky, jako třeba kladný vztah k dětem, dovednost řešit konflikty, empatii v náročných situacích apod. Pokud chceme s novým partnerem mít vlastní dítě, pořizujeme si ho většinou velmi brzy, často do tří let od začátku vztahu. Pokud se nám nelíbí něco na vztahu s nevlastními dětmi a neřešíme to, většinou se nám to velmi brzy vrátí v konfliktních situacích s partnerem či dětmi.

Partnerství v komponované rodině je od začátku vystaveno větším zátěžovým situacím. Jak každý rodič ví, mnoho povahových rysů se u člověka projeví až s narozením dítěte. A nejen to, teprve v roli matky nebo otce musí člověk kromě radosti čelit také velkému vyčerpání, návalům vzteku, pocitům bezradnosti apod. Zkrátka, teprve jako rodiče se potýkáme s některými svými stinnými stránkami, které nám před tím život milosrdně skrýval. A to se samozřejmě odráží i v partnerství. Zatímco ve vztahu bez dětí si na takové situace někdy počkáme i několik let, v komponované rodině většinou nastanou hned na začátku.

34

35

V komponované rodině se liší vnímání vlastních a nevlastních dětí. Konflikty týkající se výchovy jsou další zátěžovou zkouškou. Nevlastní rodič má totiž na náročnou situaci často jiný pohled, než rodič vlastní. Jeho hranice tolerance budou často trochu jinde, jeho výchovné hodnoty budou pravděpodobně jiné. Oči třetího rodiče bývají kritičtější, než oči rodiče vlastního. Schopnost řešit konflikty, které mají třetí rodiče s partnery ohledně dětí, je podle mě jedno z největších umění partnerského vztahu v komponované rodině. Není to vždy jednoduché, ale je to možné, když se tomu oba partneři naučí.

Při formování komponované rodiny jsou často přítomny pocity bolesti a smutku. Klasická rodina většinou vzniká (velmi zjednodušeně) tak, že se dva lidé zamilují, pak mají svatbu a následně se jim narodí děti. Všichni mají důvod k radosti a okolí jim to štěstí přeje. Komponovaná rodina také vzniká díky tomu, že se dva lidé do sebe zamilovali. Avšak většinou v situaci, které předcházely nepovedený vztah, rozchod, tahanice o děti, zklamání z partnera, zraněné srdce apod. Také okolí není vždy novému vztahu nakloněno. Třeba proto, že předchozí žena byla jejich dobrá kamarádka. Při vytváření nové rodiny s dětmi z předchozího vztahu je potřeba s tímto faktem počítat a dát čas tomu, abychom se mohli všichni sžít dohromady, překonat pocity bolesti a smutku a nechat zahojit staré rány. To může trvat i několik let.

Co je v klasické rodině samozřejmé, to v komponované stojí spoustu práce. Teprve v komponované rodině

si člověk uvědomí, co všechno klasické rodině ulehčuje příroda. Když máme vlastní děti, příroda toho pro nás hodně udělá a vezme nás pod svou ochranu, abychom to všechno ve zdraví přežili. Nadělí nám obrovskou lásku, toleranci, něhu, chuť být spolu. A když se k tomu přidá ještě smysl pro humor, společné zážitky, pravidla a hodnoty, můžeme se cítit v rodině opravdu dobře. Komponovaná rodina tyto stavební kameny nemá. Jako třetí rodiče nemáme s dětmi společné zážitky z těhotenství, porodu a jejich prvních roků života. Když se člověk stává nevlastním rodičem, nedostává většinou jako základní výbavu lásku, trpělivost, touhu obejmout, pohlídat. Ba právě naopak. Dostává dárky, které by nejradiji vrátil — pocity žárlivosti, ohrožení, bezradnosti či nedostatku vlastního prostoru. A tak se tomu, co v komponované rodině nedostáváme přirozeně, ale ke spokojenému rodinnému životu je velmi zapotřebí, musíme učit: toleranci, lásce, respektu. Jak dospělí, tak děti.

Bývalí partneři jsou v komponované rodině neustále přítomni. Samozřejmě ne fyzicky, ale v rodinném dění ano. V klasické rodině se rodiče většinou svými bývalými partnery tolik nezabývají. A pokud ano, je to jejich vlastní volba žít něčím, co už skončilo. V komponované rodině tuto volbu nemáme. Bývalý partner našeho současného partnera je rodič jeho dětí a tak tomu vždy bude. Vždy bude tak trochu zasahovat do dění v naší rodině. Někdy ho slyšíme ve slovech dětí, když tlumočí, co slyšely v druhé rodině. Jindy musíme čelit třeba tomu, že nás první rodič na společné oslavě ani nepozdraví.

36

37

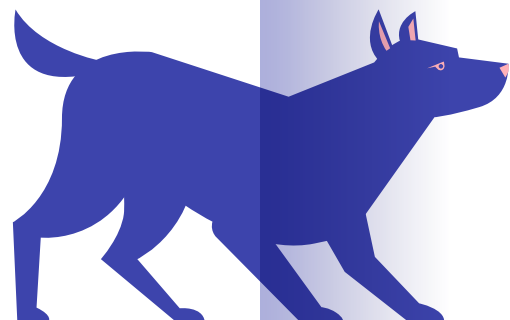
A když plánujeme prázdniny svých vlastních dětí, musíme počítat s tím, že jsou ovlivněny volným časem a plány rodičů našich nevlastních dětí. Způsobů, jak se v životě třetího rodiče může objevovat bývalý partner jeho současného partnera, je mnoho, a do jisté míry tomu nelze zabránit. Je však důležité mít na paměti, že míru toho, jak moc si pustíme bývalého partnera do svého rodinného života, určujeme my sami a především náš partner. Dobrých vztahů s bývalými partnery je potřeba si vážit. Pokud dobré nejsou, musíme si určit jasnou hranici, kam až je chceme pustit a kam už ne.

Organizace rodinného života je v komponované rodině složitější a časově náročnější. I v běžné rodině bývá někdy oříšek, jak sladit dohromady program všech jejích členů. Když děti začnou chodit do školky či do školy, začneme řešit, kdo a kdy je vyzvedne, kam je odveze, kdy mohou jít domů samy, jak si upravit práci, kdo bude mít auto, kdy se pojedou autobusem, kdy pomůže babička... A nyní si představte, že takových dětí máte pět. Některé u vás bydlí trvale, jiné každý druhý týden a další jen o víkendech. K tomu nechodí všechny do stejné školy a jedno dítě je ještě ve školce. A když s nimi chcete jet někde v létě na prázdniny, musíte si ten čas naplánovat společně s několika dalšími dospělými a doufat, že nikdo z nich vaši dohodu těsně před dovolenou neporuší. I tohle patří k dobrodružství komponované rodiny...

Pokud si říkáte, že to je tedy fuška, můžete se na život v komponované rodině podívat i odlehčenějším pohledem:

38

JSOU TO SAKRA
TAKY MOJE DĚTI, NE?!

V komponované rodině je obzvlášť živo a veselo. Rodina, kde je více dětí s několika rodiči a ještě více prarodiči, přináší také radost a zábavu. Můžete třeba hrát deskové hry pro šest a více hráčů! To byste si v nukleární rodině většinou neužili.

40

Když jede komponovaná rodina na dovolenou, má pro sebe celé patro penzionu. Do jednoho pokoje by se totiž všichni nevešli.

Když třetí rodič onemocní chřipkou, nikdy v tom není sám. Vlastní i bonusové děti ji ochotně roznesou do všech částí rodiny, škol, školek, kroužků...

Třetí rodič má trumfy do životopisu. Do seznamu speciálních dovedností si může směle doplnit schopnost pracovat pod tlakem a týmově vycházet s lidmi různých povah a společenských vrstev. Doporučuji ale hledat si spíše klidné zaměstnání, není cílem zažívat stres na všech frontách.

Třetí rodič nikdy nezakrní. Život v komponované rodině nás nutí k intenzivnímu a neustálému seberozvoji. Že Buddha došel osvícení sedě pod stromem? Jako třetí rodič to mohl dotáhnout dál.

Když se moje nukleární rodina změnila v komponovanou, překvapila mě míra energie, kterou potřebujete, když chcete vytvořit fungující a láskyplné prostředí pro všechny.

41

Je to hodně práce na sobě. Násobená radost, když se daří. Děti vlastní — nevlastní dokáží být neuvěřitelní spojenci. Ztráta určité míry soukromí, nejste to jen vy dva rodiče.

Andrea

Prekvapilo ma ako ľahko sa deti dokážu zžiť medzi sebou, keď sú podporované a aké ťažké to je, keď starý rodič má rád len jedno z vnúčat, alebo biologický rodič neznáša tretieho rodiča. Človeka prekvapí tiež 1000 každodenností, ktoré berie ako samozrejmosť, ale v komponovanej rodine potrebuje oveľa viac pravidiel a dôhod, aby rodina dobre fungovala.

Zuzana

Najednou se změnil celý svět. Vše, co jsem považoval za trvalé, už trvalé nebylo a naopak.

Jakub